

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2057

Κυριακὴ πρὸ Χρ. Γεννήσεως (Μαθ. 1,1-25)
24 Δεκεμβρίου 2017

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἡ ἀρετὴ τοῦ Μνήστορος

«Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολυῖσαι αὐτήν» (Μαθ. 1,19)

Στὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας ποὺ ἐχορτάζουμε, τῆς ἐνανθρωπήσεως δηλαδὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὑπηρετήσε, ἀγαπητοί μου, ὁ Ἰωσήφ, ποὺ τὸ γενεαλογικὸ του δένδρο περιέχεται στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου καὶ τὸ ἀκούσαμε σήμερα ὡς εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (βλ. Μαθ. 1,1-16).

Ἄλλὰ ποῖός ἦταν ὁ Ἰωσήφ; Ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς ταπεινοὺς κατοίκους ἐνὸς ἄσημου χωριοῦ τῆς Γαλιλαίας, τῆς κωμοπόλεως Ναζαρέτ, ποὺ μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν φαίνεται νὰ ἔχαιρε καὶ πολὺ μεγάλῃς ὑπολήψεως (βλ. Ἰω. 1,47). Ἦταν ἓνας ἀπλὸς τεχνίτης, μαραγκὸς στὸ ἐπάγγελμα. Ζοῦσε καὶ συντηροῦσε τὴν οἰκογένειά του κοπιάζοντας καὶ μοχθώντας μὲ τὰ χέρια του. Μετὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του εἶχε μείνει ἐν χηρείᾳ, μόνος στὴν ἀνατροφή καὶ ἀποκατάστασι τῶν παιδιῶν του.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἀπλοῖκός ἀνθρώπος ἐξελέγη ἀπὸ τὴ Θεία Πρόνοια, γιὰ νὰ παίξῃ ἓνα μοναδικὸ ρόλο στὸ σχέδιον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Τὸν κάλεσε ὁ Θεὸς καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴν ἐξῆς ἄκρως ἐμπιστευτικὴ ἀποστολή. Σὲ προχωρημένη ἤδη ἡλικία, ἀνέλαβε νὰ ἐμφανισθῇ δίπλα στὴν Παναγία, τὴν ὁποία μνηστεύθηκε παραλαμβάνοντάς τὴν ἀπὸ τὸ ναό, καὶ ἀπὸ τὴ θέσι αὐτῆ, ὡς μνηστήρας τῆς Παρθένου, νὰ ὑπηρετήσῃ στὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας. Μὲ τὴν παρουσίαν του δίπλα στὴν ἐγκυμονοῦσα θὰ ἐκάλυπτε τὴν εὐλογη ὑπόνοιαν τῶν ἀνθρώπων καί, ἐνῶ δὲν εἶχε καμμία συζυγικὴ σχέσι μαζί της, θὰ παρουσιαζόταν ὡς πατέρας τοῦ Παιδίου ποὺ θὰ ἐγεννᾶτο, φυλάσσοντας τὸ ἀκριβὸ μυστικὸν στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς του μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Ἔτσι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ θὰ κατέβαινε στὴ Γῆ διαφεύγοντας τὴν προσοχὴ ὄχι μόνον τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ διαβόλου. Οἱ

πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας λένε, ὅτι δύο πράγματα διέφυγαν τὴν προσοχὴ τοῦ διαβόλου, ἡ παρθενία τῆς Παναγίας καὶ ἡ θεότης τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἐξαπατήθηκε ὁ μέγας ἀπατεώνας καὶ συνετελέσθη ἡ δικὴ μας σωτηρία. Στὸ σχέδιον αὐτὸ συνέπραξε σημαντικὰ ὁ ἅγιος Ἰωσήφ.

Ἡ ὅλη του διαγωγή καὶ συμπεριφορὰ ἀπέναντι στὸ συντελεσθὲν μυστήριον ἀπέδειξε, ὅτι στὸ πρόσωπό του ἡ Θεία Πρόνοια ἐξέλεξε τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον. Ἡ κλησι τοῦ ἦταν ὑψηλὴ ἀλλὰ συγχρόνως βαρεῖα καὶ γεμάτη εὐθύνης· ἐκλήθη νὰ γίνῃ ὁ κηδεμόνας, ὁ θετὸς πατέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ προστάτης τῆς Παρθένου Μαρίας. Καὶ ὁ Ἰωσήφ ἀνταποκρίθηκε τελείως στὴν κλησι αὐτῆ καὶ ἐξετέλεσε ἄψογα τὸ καθῆκον του.

Ἔδειξε ἀρετὴ μεγάλη καὶ θαυμαστή. Μερικὰ σημεῖα ἀπὸ τὴ λάμψι αὐτῆς τῆς ἀρετῆς θὰ ἐπισημάνουμε τώρα ἐμεῖς ἐδῶ.

● Ὁ Ἰωσήφ, ἀγαπητοί μου, ὅταν ἀντιλήφθηκε τὴν ἐγκυμοσύνη τῆς Παρθένου, **ἔδειξε τὴν ἡμερότητα καὶ τὴν ἐπιείκεια τῆς ψυχῆς του.**

Μέχρι τὴν περίοδο ἐκείνη δὲν ἐγνώριζε ἀκόμη τίποτε, δὲν φανταζόταν ποιοῦ βαθύ μυστήριον ἔκρυβε ἡ ἐγκυμοσύνη αὐτῆ. Ἦταν λοιπὸν φυσικὸ νὰ ὑποψιασθῇ, νὰ πάῃ ἢ σκέψῃ του στὸ πονηρὸ καὶ νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ νοῦ του θλιβεροὶ λογισμοὶ κατὰ τῆς ἀγιότητος τῆς Παρθένου. Σὲ τέτοιες περιπτώσεις καὶ μία μόνο κακὴ ὑπόνοια εἶνε δυνατὸν νὰ ξεσηκώσῃ στὴν καρδιὰ τοῦ συζύγου φοβερὰ κύματα ζηλοτυπίας καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ σκέπτεται· Ὡστε λοιπὸν μὲ ἀπάτησε; δὲν φάνηκε πιστὴ σ' ἐμένα;... Ὁ Ἰωσήφ εἶχε μὲ τὸ μέρος του τὸ μωσαϊκὸ νόμον καὶ θὰ σκεπτόταν· Μπορῶ νὰ τὴν διαπομπεύσω, νὰ στιγματίσω τὴν πρᾶξι της· θὰ τὴν ὀδηγήσω στὸ εἰδικὸ δικαστήριον ποὺ τι

μωρεῖ ἀμείλικτα, μεῖ θάνατο, τὶς μοιχαλίδες... Αὐτὸ θὰ ἔκανε ὁποιοσδήποτε ἄλλος βλέποντας τὴν ἐγκυμοσύνη τῆς Παρθένου.

Ἄλλὰ ὁ Ἰωσήφ, ὅπως τὸν χαρακτηρίζει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, εἶνε «*ἀνὴρ δίκαιος*» (ἔ.ἀ. 1,19), δηλαδή ἐνάρετος, ἡμερος, ἐπιεικῆς. Δὲν χάνει τὴν ψυχραιμία του καὶ δὲν ἀκολουθεῖ τὰ ἄκρα. Γνωρίζει, ὅτι ἡ ἀπόλυτη δικαιοσύνη ὁδηγεῖ πολλές φορές σὲ ἀδικίες καὶ ἠθικὲς βλάβες· καί, ὡς ἄνθρωπος συνετός, καλοκάγαθος καὶ ταπεινός, **βασανίζει τὸ πρᾶγμα**. Τέλος καταλήγει στὴν ἀπόφασί, τὴν ὁποία με λίγες λέξεις σημειώνει ὁ εὐαγγελιστὴς· «*Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολύσαι αὐτήν*» (ἔ.ἀ.)· ἐπειδὴ εἶνε ἄνθρωπος ἐνάρετος, δὲν θέλει νὰ τὴν διαπομπεύσῃ καὶ **σκέφτηκε νὰ τὴν ἀποπέμψῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του ἀνεπίσημα καὶ ἀθόρυβα**. Τί μεγαλεῖο ψυχῆς περιγράφεται στὸν στίχο αὐτὸν τοῦ εὐαγγελίου! Ὁ Ἰωσήφ ἀποφάσισε νὰ πιῆ μόνος του τὸ ποτήρι τῆς ὀδύνης. Δὲν θὰ κἀνῃ λόγο σὲ κανένα, οὐδὲ σ' αὐτὴ τὴν ἴδια, γιὰ νὰ μὴν τὴν λυπήσῃ. Μὲ τρόπο κατάλληλο θὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ πάρῃ κανένας εἶδησι.

Εἶνε νὰ μὴ θαυμάσῃ κανεὶς τὸν ἄνδρα αὐτὸν γιὰ τὴν ἡμερότητα τῆς ψυχῆς του; **Ἔδειξε** στὸ σπουδαῖο αὐτὸ περιστατικὸ τῆς ζωῆς του τέτοια **ἀρετὴ**, ποὺ σπάνια –Χριστιανοὶ ἔμεῖς– δεῖχνουμε σὲ παρόμοια περιστατικὰ τῆς οἰκογενειακῆς μας ζωῆς.

● Ἄλλὰ καὶ **ὑποταγὴ στὸ θέλημα τοῦ παντοκράτορος Κυρίου** ἔδειξε ὁ Ἰωσήφ.

Ὅταν, δηλαδή, σὲ ὄνειρο ποὺ εἶδε, ἄγγελος Κυρίου διέλυσε τὶς ὑπόνοιές του καὶ τοῦ ἀπεκάλυψε τὸ μέγα μυστήριον, καὶ τὸν διαβεβαίωσε ῥητῶς ὅτι ἡ Παρθένος εἶνε ἀγνὴ Μητέρα τοῦ μοναδικοῦ της τέκνου, τότε ὁ ἅγιος Ἰωσήφ **πειθεται** σὲς ἀνακοινώσεις τοῦ οὐρανοῦ, **πιστεύει** στὰ ὑπερφυσικὰ αὐτὰ γεγονότα, καὶ **ἡσυχάζει** πλέον.

Ἄλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἄγγελος τοῦ μετέφερε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ «*Μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου*», **πειθαρχεῖ** στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ καί, ὅπως σημειώνει ὁ εὐαγγελιστὴς, «*διεγερθεὶς ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου*», ἔκανε ὅ,τι τὸν διέταξε ὁ Κύριος διὰ τοῦ ἀγγέλου του, «*καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*», **πῆρε χωρὶς κανένα δισταγμὸ πλέον τῆ μνηστῆ του Μαριὰμ στὸ σπίτι του** (ἔ.ἀ. 1,20,24).

Δὲν εἶνε λοιπὸν ὅλα αὐτὰ **δείγματα τῆς ὑπακοῆς** τοῦ θείου αὐτοῦ ἀνδρὸς στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου; Δὲν δείχνει μεῖ ὅλα αὐτὰ ὁ Ἰωσήφ

ὅτι παραπάνω ἀπὸ τὴ μαρτυρία τῶν αἰσθήσεων του αὐτὸς θέτει τὴ μαρτυρία τοῦ ἀγγέλου, δηλαδή τὴν προσταγὴ τοῦ Θεοῦ;

● Ἄλλὰ **ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἰωσήφ** δὲν **ἐκδηλώθηκε** μόνο κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Παναγίας οὔτε μόνο στὸν καιρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος· φάνηκε καθαρὰ **καὶ στὸ ἐπόμενον διάστημα**. Καὶ μετὰ τὴν θεία γέννησι καὶ μέχρι τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του (πέθανε, κατὰ τὴν ἀρχαία παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τὸ 12ο ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ Ἰησοῦ) ὁ Ἰωσήφ ὑπηρετήσῃ με ἀφοσίωσι τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας.

Ἀκολούθησε τὴν Παρθένον κατὰ τὴ φυγὴ τῆς **στὴν Αἴγυπτον** καὶ χωρὶς ἀμφιβολία στὸ διάστημα τῆς προσφυγίας καὶ ἐξορίας αὐτῆς ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἐκεῖνος ποὺ φρόντιζε ἐκεῖ γιὰ τὴ συντήρησι τῆς Παρθένου καὶ τοῦ Υἱοῦ της.

Στὴ Ναζαρέτ, ὅπου μετὰ τὴν ἐπάνοδό τους ἐγκαταστάθηκαν, καὶ ἐκεῖ ἦταν ὁ προστάτης τους. Μὲ στοργὴ παρακολουθοῦσε τὸ μικρὸ Ἰησοῦ σὲ ὅλα του τὰ βήματα. Τὸν ἀγαποῦσε σὰν παιδί του –μολονότι δὲν ἦταν παιδί του–, τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ παιδί του.

Γι' αὐτὸ τὸν βλέπουμε νὰ συνοδεύῃ τὸν Ἰησοῦ 12ετῆ **στὰ Ἱεροσόλυμα** καὶ με ἀγωνία μεγάλη νὰ τὸν ἀναζητῆ στοὺς δρόμους τῆς ἀγίας πόλεως ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες ἔμεινε στὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ποιά ἦταν ἡ χαρὰ του ὅταν τὸν συνάντησε στὸ ναό!

Κατόπιν ἐπέστρεψε μαζί του στὴ Ναζαρέτ, κ' ἐκεῖ ὁ δίκαιος κοιμήθηκε τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου. **Εἶχε πλέον ἐκπληρώσει τὴν ἀποστολὴν του.**

* * *

Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰωσήφ, ἀγαπητοί μου, ἄς εἶνε διδασκαλία γιὰ ὅλους μας. Γιατὶ κ' ἔμεῖς, ὅπως ἐκεῖνος, ἔχουμε νὰ ἐκπληρώσουμε μία ἀποστολή· **νὰ ὑπηρετήσουμε στὰ σχέδια τοῦ ἔργου τῆς Θείας Οἰκονομίας**. Γιὰ νὰ προαχθῇ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, γιὰ νὰ ἐλκυσθοῦν ψυχὲς στὴ σωτηρία, ἄς ἐμπνευσθοῦμε ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς τοῦ μνηστορος Ἰωσήφ.

Ἄς ὑπηρετήσουμε κ' ἔμεῖς τὸν Κύριον, καὶ στὰ ἐλάχιστα του ἔργα, με ἡρεμία καὶ ἐπιείκεια, με ὑπακοὴ καὶ ὑποταγὴ στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, με ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι. Καὶ τότε ἀσφαλῶς τὰ ὀνόματά μας, κι ἂν μείνουν ἀγνωστα ἐδῶ στὴ γῆ, θὰ γραφοῦν ὁμως στὰ βιβλία τῶν οὐρανῶν, ὅπως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀσῆμου τέκτονος τῆς Ναζαρέτ, τοῦ Ἰωσήφ τοῦ μνηστορος, ἐγράφη στὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιον καὶ μνημονεύεται ἤδη ἐπὶ τόσους αἰῶνες.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**